

حیث کرمان

وزیر نیرو خبر داد:

اجرای ۶ طرح کلیدی تأمین آب در سیستان و بلوچستان

پایداری آب عملیاتی شد که تاکنون برای ۵۳ روستا خطوط انتقال و شبکه توزیع اجرا شده است؛ همچنین طرح آبرسانی به شهرهای سیستان که بخش اعظم آن تکمیل و وارد مدار قرار دارد نیز دیگر پروژه مهمی است که برای شمال سیستان و بلوچستان عملیاتی شده و امروز شاهد بهره‌برداری بخشی از اجزای این طرح هستیم. وزیر نیرو در پایان بر استفاده از ظرفیت آب‌های نامتعارف تأکید کرد و گفت: بازچرخانی و استفاده مجدد آب می‌تواند به کشاورزی و توسعه صنعت منطقه و احیای محیط زیست کمک شایانی کند، از این رو با توجه به محدودیت منابع آبی استفاده از پساب در بخش کشاورزی و صنعت به عنوان یک ضرورت مورد توجه است.

رئیس اتاق بازرگانی استان کرمان:

یکی از مشکلات گردشگری استان کرمان، نبود مراکز خرید مدرن و متنوع است!

رئیس اتاق بازرگانی استان کرمان با اشاره به مشکلات استانی در حوزه گردشگری گفت: «علاوه بر تأثیرپذیری از مسائل کلی ملی، گردشگری استان به‌طور مزمن از عدم شناخت کرمان در سطح ملی و بین‌المللی رنج می‌برد».

سیدمهدی طبیب زاده در نشست شورای پژوهشی اتاق کرمان با موضوع بررسی وضعیت گردشگری استان و موانع رشد این صنعت در کرمان، با بیان اینکه معرفی کرمان به صورت ضعیف انجام شده است، خاطر نشان کرد: «کرمان در زمینه عرضه به‌طور جدی مشکل دارد و تا زمانی که عرضه به خوبی انجام نشود تقاضا هم شکل نمی‌گیرد؛ بنابراین باید برای معرفی کرمان با استفاده از روش‌ها و ابزار جدید اقدام کرد».

وی با اشاره به اینکه یکی از عوامل جذب گردشگر ایجاد مراکز تفریحی است که در کرمان اقداماتی در این حوزه انجام شده است، افزود: «یکی از مشکلات گردشگری کرمان، نبود مراکز

معاون آموزش ابتدایی وزارت آموزش و پرورش:

تدریس فعال جایگزین روش سنتی و معلم محور

با طرح درس خلاق معطوف به هر درس، در هر پایه که در آن از روش‌های تدریس فعال به کمک کارگروهی، یادگیری معکوس و دیگر روش‌های آموزش استفاده شده است، همراه ما باشند که این ایده‌ها در نهایت به صورت فیلم کوتاه در اختیار معلمان قرار می‌گیرد.

معاون آموزش ابتدایی وزیر با اعلام این خبر که ذیل این طرح ملی، جشنواره‌ای با عنوان «روش‌های تدریس مبتنی بر کار گروهی» طراحی شده است که بزودی به صورت کشوری اطلاع‌رسانی و ابلاغ خواهد شد، گفت: این جشنواره با حمایت رئیس جمهور برگزار می‌شود و در نهایت از برگزیدگان در سطح کشوری تقدیر می‌شود.

وی ادامه داد: معلمان عزیز این امکان را دارند که فیلم‌ها یا سناریوهای خلاقانه‌ای تدریس خود را که معطوف به کلاس درس واقعی آنها باشد در حضور همه‌ی دانش‌آموزان کلاس، ذیل یک موضوع درسی خاص تهیه کنند و روش کار خود را که نشان دهد چگونه توانسته‌اند دانش‌آموزان را با خلاقیت درگیر و فعال نمایند؛ آماده و به دبیرخانه کشوری جشنواره ارسال نمایند.

وی در پایان با اشاره به مشاهدات خود از نمایشگاه معلمان و بازی‌های خلاقانه‌ای که توسط دانش‌آموزان کرمانی اجرا شد؛ ضمن تقدیر از همه‌ی برگزار کنندگان این نمایشگاه، ابراز امیدواری کرد که ما با استفاده از ظرفیت گروه‌های آموزشی و تکنولوژی آموزشی و بهره بردن از تجارب خلاقانه معلمان حتما شاهد نتایج خوبی در سطح کشور خواهیم بود.

سرمقاله

چرا باید به تصمیم‌گیران اقتصادی فرصت داد؟

محسن جلال‌پور / فعال بخش خصوصی

● اقتصاد ایران که در ۱۳ سال گذشته، چهار شوک ارزی را تجربه کرده، یک بار دیگر با شوکی سنگین مواجه شد و قیمت دلار در مدت زمانی کوتاه از آغاز به کار دولت چهاردهم، از رقم ۵۹ هزار تومان تا مقادیر بالاتر از ۸۰ هزار تومان افزایش پیدا کرد. برخی این شوک را ناشی از پیروزی دونالد ترامپ در انتخابات آمریکا و احتمال تشدید تحریم‌های ایران می‌دانند. برخی آن را به موج تورمی چند ماه گذشته ارتباط می‌دهند و برخی هم معتقدند مدیران دولت چهاردهم عاملانۀ قیمت ارز را افزایش می‌دهند تا کسری‌ها را جبران کنند.

هر چه هست، شوک ارزی اخیر در شرایطی رخ داده که دولت مستقر، شناورسازی نرخ ارز و راه‌اندازی بازار ارز تجاری را در پیش گرفته و اعلام کرده که هدف از راه‌اندازی آن، شفاف‌سازی و ایجاد تعادل در بازار است. اما عده‌ای معتقدند اجرای این سیاست با موفقیت همراه نبوده و شوک اخیر ناشی از اجرای همین سیاست بوده است. ضمن اینکه منتقدان دولت معتقدند؛ یکی از اهداف اجرای سیاست یکسان‌سازی نرخ ارز از بین بردن رانت ادعایی بود که نه تنها رانت را کم نکرده، بلکه بیشتر هم کرده است.

اما سوال این است که محرک بالابرنده قیمت دلار چیست و آیا دولت چهاردهم با راه‌اندازی بازار ارز تجاری در مسیر درستی گام برمی‌دارد؟

یکی از مسیرهای مهم که وضعیت ارزی را نشان می‌دهد، تراز تجاری کشور است. تراز تجاری نشان‌دهنده تفاوت میان ارزش صادرات و واردات کشور است. آمارها نشان می‌دهند در ۷ ماه گذشته، واردات کشور به میزان زیادی از صادرات پیشی گرفته و منجر به کسری ۷ میلیارد دلاری در تراز تجاری شده است. با توجه به شرایط خاص کشور، انتظار می‌رود کسری تراز تجاری از این رقم نیز فراتر رود. از سوی دیگر هنوز دولت دونالد ترامپ تشکیل نشده که شنیده‌ها از کاهش ۳۰۰ هزار میلیارد دلاری صادرات نفت خام حکایت دارد. مادامی که صادرات نفتی پیدا کند، کسری تراز تجاری بیشتر می‌شود و می‌تواند تأمین مالی واردات را با مشکل مواجه کند و در ماه‌های آینده باعث التهاب بیشتر در بازار ارز شود.

اما آیا راه حلی وجود دارد که دولت بتواند قدری از التهاب ارزی پیش رو کم کند؟ واقعیت قضیه این است که بدون حل و فصل تحریم‌ها چشم‌اندازی برای توقف شوک‌های ارزی وجود ندارد؛ اما اگر این ابرعامل، کنار گذاشته شود، آن وقت احتمالا می‌شود با مدیریت تقاضای ارز قدری از التهاب موجود را کم کرد.

در حال حاضر عوامل مختلفی در افزایش تقاضای ارز نقش دارد. مهم‌ترین عامل، ساختار چند نرخ ارز است. وقتی چند نرخ برای ارز داریم چه اتفاقی می‌افتد؟

ارز هم مثل همه کالاها، از قاعده عرضه و تقاضا تبعیت می‌کند. یعنی زمانی که عرضه آن افزایش پیدا کند، قیمت آن کاهش پیدا می‌کند و زمانی که عرضه آن کاهش پیدا کند، قیمت آن افزایش می‌یابد. وقتی دولت با هدف کاهش آسیب‌پذیری اقشار کم‌برخوردار، نظام چند نرخ تعریف می‌کند و به برخی کالاها ارز ترجیحی اختصاص می‌دهد، قطعاً تقاضای برای ارز رزان تر افزایش می‌یابد. در این شرایط، تقاضای ارز رزان تر، دست به دامان سیاستمداران ذی‌نفع می‌شود تا ارز ترجیحی بیشتری بگیرد و در این مسیر حاضر است بخشی از رانتی را که قرار است به دست بیاورد با سیاستمدار شریک شود. به این ترتیب فسادهای بزرگ نظیر چای دیش شکل می‌گیرد که پای مقامات زیادی به پرونده می‌آزد. باز شده است. این سیاست همچنین منجر به شکل‌گیری فسادهای بزرگ در تجارت می‌شود. وجود شکاف بین نرخ دلار آزاد و نرخ‌های دولتی به قدری جذاب است که تقاضا برای دریافت ارز ترجیحی را در سطح بالایی حفظ می‌کند. تا زمانی که صادرات کالاها سودآور نباشد و همچنین اختلاف نرخ حواله و بازار آزاد در سطح بالایی باشد، انگیزه صادرکنندگان کاهش می‌یابد که یا به کاهش صادرات و در نتیجه ارزآوری کمتر به کشور منجر می‌شود یا فعالان تجاری به دنبال راه‌های دیگری از جمله قاچاق یا دور زدن قوانین می‌روند. به‌طور کلی چند نرخ بودن ارز زمینه فساد و رانت در کشور را ایجاد می‌کند. این یک واقعیت است که وقتی تفاوت بین قیمت ارز برای واردات و وجود می‌آید، میزان درخواست ارز از درخواست قیمت واقعی بیشتر می‌شود که به این پدیده بیش‌الظهار یا over invoice می‌گویند.

در این شرایط، افراد و شرکت‌ها با ارائه فاکتور با قیمت غیر واقعی زمینه دریافت ارز به نرخ رسمی را در خارج از کشور برای خود فراهم می‌آورند و سپس ارزهای مازاد بر ارزش واقعی کالا را در بازار آزاد را به فروش می‌رسانند و به این شکل منابع مالی جدیدی برای خود فراهم می‌آورند.

حتی ممکن است بخشی از ارزی که دریافت شده است، اصلاً صرف واردات نشود؛ مثل اتفاقی که در چای دیش رخ داد و در زمینه واردات دارو هم با آن مواجهیم. نشان به این نشان که در ۶ ماه اول سال ۱۳۹۷ وقتی سیاست ارز ۴۲۰۰ تومانی اجرا شد، تقاضای ارز حدوداً دو برابر افزایش یافت.

تا اینجا درباره زیان‌های چند نرخ بودن ارز در سمت تقاضا گفتیم؛ اما این سیاست آثار زیان‌باری در سمت عرضه هم دارد. وقتی قیمت ارز صادراتی از قیمت بازار پایین‌تر باشد، اولین اتفاقی که می‌افتد این است که صادرات رقابتی نیست. معمولاً افراد محصولات خود را با قیمت ارز واقعی محاسبه می‌کنند و می‌فروشند؛ اما صادر کننده نمی‌تواند کالا را با قیمت واقعی بخرد؛ اما با قیمت غیر واقعی در سیستم‌های طراحی شده دولتی (نیمه) عرضه کند.

دوم اینکه پدیده چند نرخ بودن ارز باعث می‌شود که تعداد صادرکنندگان مصنوعی و غیر واقعی در بازار افزایش پیدا کند. صادرکنندگان قلابی معمولاً با کارتهای یک‌بار مصرف کالا صادر می‌کنند و ارز را هم به کشور بر نمی‌گردانند. به‌طور مثال در ۶ ماه اول سال ۹۷ بیش از ۷ میلیارد دلار کالا با کارتهای جدید صادر شد که بیش از ۵ میلیارد دلار آن به کشور برگشت.

سومین عارضه این است که صادرکنندگان مصنوعی باعث می‌شوند قیمت کالای ایرانی در بازارهای جهانی افت کند. وقتی هرکس می‌تواند کالا را به هر قیمتی صادر کند و ارز را هم وارد کشور نکند، برایش صرفه دارد که با قیمت‌های پایین‌تر هم کالا را بفروشد؛ چون تعهدی هم ندارد که ارز را برگرداند و این موضوع هم باعث می‌شود که عرضه ارز کاهش پیدا کند.

چهارمین نکته این است که خیلی از کالاهای ایرانی دیگر قابل صادرات نیستند؛ چون امکان رقابت در بازارهای جهانی را از دست داده‌اند.